בס"ד "הדף היומי לתולדותינו"

יום ד', כ"ה בטבת תשס"ו (25 בינואר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

היום, **כ"ה בטבת**, יום **פטירתו** בשנת תשי"ד [1954], של **הרב אליהו דסלר**, מי שהיה המשגיח הרוחני של ישיבת פונוביז' בשנותיה הראשונות.

ר' אליהו דסלר, ממקימי מרכזי התורה באנגליה בתקופת מלה"ע ה-II, נולד ברוסיה בשנת תרנ"א (1891). בגיל 12, אביו שלחו ל"תלמוד תורה" בקלם, שם היה הצעיר שבחבורה, אך בלט כתלמיד מצטיין. אחרי המהפכה הבולשביקית ברוסיה בשנת תרע"ח (1917), נדד הרב דסלר לאמריקה, וכעבור 10 שנים התיישב בלונדון שבאנגליה והתקבל לרב באחת הקהילות בעיר. בפרוץ מלחמת העולם ה-II, הוא השתתף בהקמת כולל האברכים בגייטסהד ודאג לכל צורכיהם הגשמיים והרוחניים. הקמת הכולל היתה נקודת מפנה בחיי יהדות התורה באנגליה, שכן תלמידיו ייסדו אחר-כך ישיבות ומוסדות תורה ברחבי אנגליה. בשנת תש"ח נענה ר' דסלר להצעת ר' יוסף שלמה כהנמן, ראש ישיבת פונוביז', לשמש כמשגיח הרוחני בישיבה שהקים לא מזמן בבני ברק. הרב דסלר חיבר למעלה מ- 1000 מאמרים ושיחות מוסר, שאותן היה משמיע לפני תלמידי הישיבה 3 פעמים בשבוע. לאחר פטירתו, ערכו תלמידיו והוציאו לאור את שיחותיו בספר "**מכתב מאליהו**". [אנציקלופדיה לבית ישראל]

על הפסוק בפרשת השבוע, פר' "**וארא**", בה מתחיל ה' את מהלך 10 המכות על מצרים לקראת גאולת בני ישראל משם, **"ויאמר ה' אל משה אמור אל אהרן קח מטך ונטה ידך על מימי מצרים..."** [שמות ז' 19], שואל המדרש: "למה **לא** לקו המים ע"י משה? אמר לו הקב"ה למשה – המים ששמרוך כשהושלכת ליאור, אינו דין שילקו על ידך. ...לא ילקו אלא ע"י אהרן." ועוד, **"ויאמר ה' אל משה, אמור אל אהרן נטה את מטך והך את עפר הארץ והיה לכינים בכל ארץ מצרים."** [שמות ח' 12] אמר לו הקב"ה למשה, עפר שהגן עליך כשהרגת את המצרי, אינו דין שילקה על ידך. לפיכך, לקו ג' המכות אלו ע"י אהרן." [שמות רבה פרק ט'-י']

הדברים דורשים הסבר:

א. מנקודת ראות השכל – איזו פעולת הטבה עשו למשה? הן הדומם איננו פועל כלל, והאדם הוא המנצל את סגולותיו לשימושו.

ב. הרי אין המים והעפר מרגישים בבזיונם, מה היא איפוא משמעותה של הכרת טובה לדומם שאינו מרגיש ואינו נהנה מזה?

ג. מעבר לכך, הרי ההכאה שעליה מדובר כאן הינה זכות גדולה עבור המים והעפר; שכן, ע"י זה הם משמשים כלים לקידוש שם שמיים, ע"י שינוי הטבע שנעשה בהם. אם כן, איזה בזיון היה כאן, אילו משה הוא שהיה המכה בהם?

בתשובה על שאלות אלו, אומר **הרב דסלר** בספרו "**מכתב מאליהו**", שכאן מגלים לנו חז"ל יסוד גדול ומקיף בכוחות הנפש של האדם. כל מידות הנפש מושפעות ונפעלות ע"י הרגש ולא רק ע"י השכל. ולכן, אם אין אנו מכירים טובה לדומם שנהננו ממנו, וכל שכן אם אנו מבזים אותו, נפגע הרגש, היות והרגש של בעל מעלת החסד, שמטבעו הוא רוצה אך לתת וליהנות אחרים - אסיר תודה הוא לכל מי (ומה) שהפיק ממנו הנאה בכל צורה

"כי לא יטוש ה' עמו, ונחלתו לא יעזוב." [תהלים צ"ד 14]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום רביעי
בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!
הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל

יום ד', כ"ה בטבת תשס"ו (25 בינואר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

שהיא, ואפילו לדומם. והכלל הוא: פגיעה ברגש משפיעה באופן ישיר על המידות, וממילא נפגמת מידת הכרת הטוב.

[בע"ה, ההמשך בדף של יום ה']

"כי לא יטוש ה' עמו, ונחלתו לא יעזוב." [תהלים צ"ד 14]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **רביעי**
בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!